

Vừa phá giá, vừa tăng lãi suất là ‘phá hoại’



Hình bên: Nhân viên một chi nhánh ngân hàng thương mại ở Hà Nội đếm đô la trong một dịch vụ thương mại. Ngân Hàng Nhà Nước phá giá đồng nội tệ 5.4% ngày Thứ Tư vừa qua dù hai tuần trước đó vẫn cố gắng giữ là không phá giá. (Hình: Hoàng Đình Nam/AFP/Getty Images)

HÀ NỘI (TH) - Vừa tăng lãi suất với nhiều người khó khăn tiếp tục giảm xuất khẩu và thiếu hụt ngoại tệ, Việt Nam đã phải đánh sập giá đồng nội tệ, khiến chuyên gia kinh tế tin rằng nó là con dao hai lưỡi và bất ổn giúp việc duy trì nền kinh tế hay không.

Có vẻ như những điều này cho rằng tiền đồng sẽ còn mất giá thêm 10% trong khoảng một năm nữa trên một hai suất chính thức.

Hôm 25 Tháng Mười Một vừa qua, Ngân Hàng Nhà Nước Việt Nam loan báo tăng lãi suất căn bản từ 7% lên thành 8%, sau khi thị trường phát tăng nhanh sáu tháng qua.

Bên tin của tờ Financial Times hôm 26 Tháng Mười Một viết rằng, việc phá giá tiền đồng, lại càng tăng lãi suất, là “hành động có thể được xem như phá hoại,” “mặt số trợ giúp thô bạo cho giới xuất khẩu trong khi gây phẫn nộ cho tất cả mọi người còn lại.”

Hành động đánh sập giá đồng nội tệ đã đưa ra dù cho hai tuấn lữ trước đó và nhiều lần khác, Nguyễn Văn Giàu, trưởng Ngân Hàng Nhà Nước đã cam kết là không phá giá đồng tiền. Tỷ giá chính thức liên ngân hàng từ 17,034 đồng ăn một đô la đã bị đẩy lên thành 17,961 đồng ăn một đô la, tức đồng bị mất giá 5.4%.

Không chỉ mặt mình ông Giàu không đồng ý không phá giá, nhưng rồi làm ngược lại đi đầu mình cam kết. Thủ tướng Việt Nam, ông Nguyễn Tấn Dũng, cũng nói rằng đồng tiền, nhưng không phá giá, mà chỉ “điều chỉnh linh hoạt.”

Cùng với hành động hạ thấp giá trị đồng bạc, Nguyễn Văn Giàu buộc các công ty xuất khẩu có nhu cầu ngoại tệ phải bán lại cho nhà nước. Điều này khiến cho ngoại tệ dự trữ của Việt Nam đã xuất khẩu từ mức báo đồng sau nhiều tháng can thiệp buộc ngoại tệ để cho đồng nội tệ.

Các công ty ở Việt Nam, theo mặt số của đồng, đang ôm giữ khoảng \$10.3 tỷ USD trong khi dự trữ ngoại hối của nhà nước bây giờ chỉ còn khoảng \$16.5 tỷ USD so với khoảng \$22 tỷ USD lúc đầu năm.

“Trên thị trường chợ đen, giá đô la hiện nay thấp hơn một chút. Nhưng hành động của Ngân Hàng Nhà Nước có đem lại hiệu quả hay không, bây giờ còn quá sớm để kết luận.” Một viên chức ngân hàng yêu cầu giấu tên phát biểu.

Nhà nước Việt Nam đặt chỉ tiêu tăng trưởng 5% cho năm nay, mức tăng trưởng thấp nhất trong mười năm gần đây. Việt Nam đứng ngao ngán hơn so với các nước Á Châu khác trong cuộc suy thoái kinh tế toàn cầu. Việt Nam cũng nhận giữ hạn mức phát hành mức 7% cho năm nay trong khi năm ngoái hạn mức phát hành 23% khiến đa số dân chúng không đồng ý.

Hôm Thứ Năm, chi phí khoán sập đi 4.1%, hiệu quả của những hoài nghi chính sách tiền tệ nhà nước tiếp theo sự phá giá đồng bạc.

“Nhieu nhà đầu tư (chợng khoán) không biết rằng gì sẽ xảy ra tiếp theo nên họ ngừng mua vào chợng khoán lúc này.” V&#ng Quân Hoàng, kinh tế gia của trung tâm tư vấn Center Emile Bernheim ở Hà Nội nhận định.

Việt Nam đã thấy lạm phát tiếp tục leo thang nghiêm trọng. Tháng kê cho thấy suốt 11 tháng qua, chỉ có \$19.7 tỷ USD cam kết đầu tư, chỉ bằng 25% của cùng thời gian này năm ngoái. Với thâm hụt ngân sách lên hơn \$11 tỷ USD trong 11 tháng qua, nhiều nhà phân tích tài chính tin rằng Việt Nam vẫn còn đang bị áp lực rất nặng, so với các quốc gia Á Châu khác. Nhưng quốc gia này vượt qua được cuộc khủng hoảng toàn cầu để tiếp tục phát triển.

Việc phá giá đồng tiền giúp ngành xuất khẩu cạnh tranh được hơn nhưng đồng thời lại gây khó cho nhập khẩu.

“Đồng nội tệ yếu hơn sẽ làm tăng phí tổn cho nhập khẩu, đặc biệt là các loại nguyên liệu và trang bị để sản xuất và đặc biệt là giá bằng ngoại tệ.” Matt Robinson của công ty tư vấn đầu tư Moody's Economy.com viết trong một bài phân tích. “Việt Nam trông cậy phần lớn vào nhập khẩu trang bị để phát triển kinh tế và tăng năng suất. Tăng tỷ lệ nhập khẩu dẫn đến áp lực lạm phát nhiều hơn.”

Ông Robinson cho rằng tình thế khó khăn này sẽ còn bám theo các nước mà những người làm chính sách kinh tế tài chính muốn giảm thiểu áp lực lạm phát trong khi vẫn cố gắng phát triển kinh tế bền vững mà không đang muốn thoát ra khỏi đói nghèo.

“Mới khi anh phá giá đồng nội tệ, người ta thường nghĩ nó còn xuất hiện.” Thomas Harr, một khách hàng gia và trao đổi ngoại tệ của ngân hàng Standard Cartered Baank ở Singapore nhận định. “Nhưng thách thức chính yếu ở đây là thâm hụt ngân sách lớn rằng hơn, giảm sút đầu tư ngoại quốc, tiền kiều hối cũng giảm, đầu tư tài chính cũng giảm.” Theo chuyên viên này, đồng nội tệ Việt Nam sẽ lên khoảng 19,000 đồng ăn một đô la vào cuối năm tới trên hai suất chính thức. Nhưng vào lúc này, giá đô la chưa đến đã lên từ từ 20,000 đồng rồi.

Một số chuyên gia tài chính còn tin rằng giá đô la chưa đến tăng nhanh ở Việt Nam hiện nay mới chỉ là khi đầu cho những cơn bão mới của đồng bạc. (T.N.)